

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γραφείο Ειδικού Τομεακού Γραμματέα**

Αθήνα, 16-1-2018

Αριθ. Πρωτ. : 4962

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198,
Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Ειρήνη Κουγιουμτζέλη
Τηλέφωνο : 2132125601 & 642
Fax : 2132125701
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Υπόψη: Ν. Σταματίου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στις υπ' αριθμ. Πρωτ.: 2101/18-12-2017 & 2141/18-12-2017 ερωτήσεις που κατατέθηκαν από τον Βουλευτή κ. Νίκο Νικολόπουλο»

Για τα αναφερόμενα στην εισαγωγική περιγραφή της ερώτησης:

Πρέπει να επισημανθεί και να καταστεί σαφές ότι η κυβέρνηση έχει θεσπίσει ένα πλήρες νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο λειτουργεί ως "ασπίδα προστασίας" των οφειλετών, με αποδεδειγμένη αδυναμία πληρωμών, από τον κίνδυνο κατασχέσεων και πλειστηριασμών. Προστατεύονται δηλαδή τόσο τα εισοδήματα όσο και οι κατοικίες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται κατ' ελάχιστον ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης.

Σε αντίθεση με την ανησυχία και τον πανικό που δημιουργείται, λόγω έλλειψης ενημέρωσης, αποτελεί υπεύθυνη στάση προς τους δανειολήπτες η ενημέρωση τους περί του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, ώστε να αξιοποιηθεί στο έπακρο από τους ενδιαφερόμενους πολίτες. Συγκεκριμένα, τόσο ο αναθεωρημένος Νόμος 3869/2010 περί ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (γνωστός και ως Νόμος Κατσέλη – Σταθάκη) για τα νοικοκυριά, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους μικρο-εμπόρους, όσο και ο Νόμος 4469/2017 περί εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων προστατεύουν αυτοδικαίως τον οφειλέτη που αιτείται την υπαγωγή του, από πλειστηριασμούς και κατασχέσεις. Ειδικότερα για τα νοικοκυριά και τους ελεύθερους επαγγελματίες προβλέπεται στον αναθεωρημένο Ν.Κατσέλη-Σταθάκη προστασία της πρώτης κατοικίας, για την οποία υποβάλλεται αίτηση ως τα τέλη Δεκεμβρίου του 2018 και η προστασία αυτή διαρκεί για τουλάχιστον χρονικό διάστημα 3 ετών μετά, προσαυξημένο είτε κατά τα έτη διάρκειας της

σύμβασης ή μέχρι να εξοφληθεί η αξία ρευστοποίησης της πρώτης κατοικίας με τη μηνιαία δόση που καθορίζεται, αφού αφαιρεθούν από τα εισοδήματα οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του (συμπεριλαμβανομένων και των προστατευόμενων μελών της οικογένειας). Η νομοθεσία προβλέπει ρητό μέγιστο όριο διάρκειας που δύναται να φτάσει έως και 35 έτη.

Αναλυτικότερα:

- Ο **αναθεωρημένος Ν.Κατσέλη-Σταθάκη** είναι ένα πλήρες πλαίσιο προδικαστικής και δικαστικής ρύθμισης οφειλών με ταυτόχρονη προστασία των περιουσιακών στοιχείων και εισοδημάτων των νοικοκυριών (μισθωτών, συνταξιούχων, ανέργων) και των ελευθέρων επαγγελματιών που αποδεδειγμένα δεν μπορούν να πληρώσουν τις οφειλές τους.
 - Με την αναθεώρηση του αρχικού Νόμου ρυθμίζεται πλέον το σύνολο των οφειλών (τράπεζες, εφορία, ΟΤΑ, ασφαλιστικά ταμεία και ιδιώτες), δηλαδή το σύνολο του ιδιωτικού χρέους.
 - Στο αναθεωρημένο πλαίσιο τέθηκε το κριτήριο της προστασίας του ύψους των εισοδημάτων του οφειλέτη, που προσδιορίζεται από τον στατιστικό δείκτη των Εύλογων Δαπανών Διαβίωσης (ΕΔΔ), οι οποίες ανέρχονται για μία οικογένεια με ένα παιδί σε 1.440 ευρώ μηνιαίως, ποσό που προσαυξάνεται κατά 280 ευρώ για κάθε πρόσθετο τέκνο. Μάλιστα, το ύψος των ΕΔΔ προσαυξάνεται κατά το ποσό του ενοικίου και των ιατρικών δαπανών.
 - Ο καθορισμός του ποσού των μηνιαίων καταβολών του οφειλέτη προσδιορίζεται με βάση τις πραγματικές δυνατότητες αποπληρωμής και ταυτόχρονα πρέπει να εξασφαλίζει τη δυνατότητα κάλυψης ευλόγων δαπανών διαβίωσης του ιδίου και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του.
 - Ο Νόμος έχει ειδικές ευεργετικές διατάξεις για όσους δεν διαθέτουν επαρκή περιουσιακά στοιχεία και έχουν μη εξασφαλισμένες οφειλές (καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες κλπ) αλλά και για όσους έχουν μικρο-οφειλές κάτω των 20 χιλιάδων ευρώ και μηδενικά εισοδήματα. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου είναι υποχρεωτικό να οριστούν δόσεις αποπληρωμής στο επίπεδο της διαφοράς των εισοδημάτων από το ύψος των ευλόγων δαπανών διαβίωσης και παράλληλα να επιδικαστεί πλήρης ή τουλάχιστον σημαντική διαγραφή του υπολοίπου των οφειλών, για μεν την πρώτη κατηγορία κατόπιν τριών ετών, για δε τη δεύτερη μετά από 18 μήνες.
 - Σε περιπτώσεις που εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων, όπως χρόνια ανεργία χωρίς υπαιτιότητα του οφειλέτη, σοβαρά προβλήματα υγείας, ανεπαρκές εισόδημα για την

κάλυψη στοιχειωδών βιοτικών αναγκών του οφειλέτη ή άλλων λόγων ίδιας τουλάχιστον βαρύτητας, προσδιορίζονται με την απόφαση μηνιαίες καταβολές μικρού ύψους ή και μηδενικές.

- ο Η αίτηση στον Ν. Κατσέλη-Σταθάκη λειτουργεί ως “εφόδιο” υπέρ του δανειολήπτη για ευνοϊκότερη αντιμετώπισή του στη διαδικασία εξωδικαστικής διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές. Συγκεκριμένα, σε όλο το διάστημα μεταξύ της κατάθεσης-επικύρωσης της αίτησης μέχρι να εκδικαστεί η υπόθεση υπάρχει η δυνατότητα συμβιβασμού του οφειλέτη και πιστωτών σε ένα σχέδιο αποπληρωμής. Σε περίπτωση που όλοι συμφωνούν ο δικαστής επικυρώνει το σχέδιο και η διαφορά επιλύεται χωρίς να γίνει η δίκη. Αν δεν συμφωνούν όλοι οι πιστωτές και συμφωνεί μόνο το 50% των πιστωτών, τότε υπάρχει υπό προϋποθέσεις η δυνατότητα υποκατάστασης – παράκαμψης των διαφωνούντων πιστωτών από τον δικαστή.
 - ο Από την κατάθεση της αίτησης στον Ν.Κατσέλη-Σταθάκη και μέχρι την ημέρα της επικύρωσης του τυχόν προδικαστικού συμβιβασμού απαγορεύεται η λήψη καταδιωκτικών μέτρων κατά του οφειλέτη και η μεταβολή της πραγματικής και νομικής κατάστασης της περιουσίας του.
 - ο Περαιτέρω, κατά την ημέρα του «προδικαστηρίου» αν δεν επέλθει προδικαστικός συμβιβασμός, ο Ειρηνοδίκης εκδίδει προσωρινή διαταγή αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, μέχρι την οριστική εκδίκαση της αίτησής του.
 - ο Τέλος, η αναστολή εκτέλεσης μπορεί να παραταθεί κατά την εκδίκαση της αίτησης στον Ν.Κατσέλη-Σταθάκη μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης του δικαστηρίου.
 - ο Με την οριστική απόφαση του δικαστηρίου διατάσσεται η πλήρης προστασία της πρώτης κατοικίας υπό προϋποθέσεις, οι οποίες είναι ελαστικές για το μέσο ελληνικό νοικοκυριό, δηλαδή: 1) αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας μέχρι 220.000 για ένα ζευγάρι, που προσαυξάνεται κατά 20.000 για κάθε τέκνο και έως τρία τέκνα και 2) ετήσιο οικογενειακό εισόδημα μέχρι 23.659 ευρώ για ένα ζευγάρι, που προσαυξάνεται κατά 5.714 ευρώ για κάθε τέκνο. Η περίοδος αποπληρωμής για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας δύναται να επιμηκυνθεί έως 35 έτη και η συνολική οφειλή να προσαρμοστεί στα επίπεδα της μειωμένης εμπορικής αξίας της κύριας κατοικίας του.
- Ο **Νόμος του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων (4469/2017)** εισάγει για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη μία οργανωμένη εξωδικαστική διαδικασία για τη συνολική και μακροπρόθεσμη ρύθμιση των χρεών των

ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες, εξαιτίας της οξύτατης και χρονικά μακράς οικονομικής κρίσης, αδυνατούν να εξυπηρετήσουν όλες τις συσσωρευθείσες οφειλές τους.

- ο Ο σκοπός του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων είναι να δώσει την ευκαιρία σε βιώσιμες επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αδυναμία πληρωμών αλλά και σε αυτές που βρίσκονται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας να ρυθμίσουν τα συνολικά χρέη τους ταυτόχρονα προς όλους τους πιστωτές τους, δηλαδή, τις τράπεζες, τις εφορίες, τα ασφαλιστικά ταμεία, τους ΟΤΑ, τους προμηθευτές και τους λοιπούς ιδιώτες, μέσα από μια διαδικασία που είναι άρτια οργανωμένη και οριοθετημένη με σαφείς προθεσμίες σε ευδιάκριτα στάδια.
- ο Μέσω μίας οικονομικά ορθολογικής διευθέτησης οφειλών που έχει ως απαρχή την εκτίμηση-πρόταση σχεδίου αποπληρωμής της ίδιας της αιτούμενης επιχείρησης με βάση τις πραγματικές δυνατότητες αποπληρωμής της για τα επόμενα τρία έτη, δηλαδή μέσω ενός βάσιμου ή απλώς λογικού σχεδίου, μπορεί να επιτευχθεί ρύθμιση μετά από διαπραγμάτευση με τους καλούμενους με την αίτηση πιστωτές της, δηλαδή τους ιδιώτες, τις Τράπεζες, το Δημόσιο και τα Ταμεία, η οποία κάλλιστα μπορεί να περιλαμβάνει γενναίες μειώσεις επιτοκίων, επιμηκύνσεις περιόδου αποπληρωμής, πάγωμα και διαγραφές οφειλών.
- ο Είναι σημαντικό ότι στο επίκεντρο βρίσκεται ο οφειλέτης σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στα διεθνή σχετικά πρότυπα. Αυτός είναι που αιτούμενος εκκινεί τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, εγκρίνει αντιπροτάσεις πιστωτών αλλά και εγκρίνει τελικά το σχέδιο αναδιάρθρωσης.
- ο Είναι σημαντικό ότι για πρώτη φορά σε εξωδικαστικό πλαίσιο ο οφειλέτης προστατεύεται με αυστηρή και συγκεκριμένη αυτοδίκαια αναστολή από καταδιωκτικά μέτρα, από νέες και παλιές διεκδικήσεις εναντίον του.
- ο Για πρώτη φορά επίσης σε διαδικασία εκτός δικαστηρίων η πλειοψηφία των συμφωνούντων να συμμετάσχουν σε ρύθμιση πιστωτών, βάσει της αναλογίας της απαίτησης τους από την επιχείρηση που αιτείται, είναι δυνατόν να εκκινήσει τη διαδικασία αλλά και να δεσμεύει τους υπόλοιπους πιστωτές δεν συμμετέχουν, γεγονός που ενδέχεται να επιφέρει ουσιαστικές ευκαιρίες συνεννόησης.
- ο Για πρώτη φορά εξωδικαστικό πλαίσιο παρέχει απόλυτα προνόμια σε χρηματοδότες προκρίνοντας την προοπτική νέας χρηματοδότησης. Οι πιστωτές εφόσον συμφώνησαν σε σχέδιο αναδιάρθρωσης εξυπακουέται ότι θα ήταν σε θέση να το επαναχρηματοδοτήσουν. Ο Νόμος τους προτρέπει και τους παρέχει ένα πολύ ισχυρό κίνητρο-προνόμιο σε τυχόν νέα χρηματοδότηση που θα εγκρίνουν.

- Για πρώτη φορά σε εξωδικαστικό πλαίσιο εντάσσονται όσες επιχειρήσεις βρίσκονται σε εκκαθάριση και αναβιώνουν (προ της διανομής των περιουσιακών τους στοιχείων) ή όσοι διέκοψαν τη λειτουργία τους και την επανεκκινούν.
- Πρόβλεψη ρύθμισης οφειλών με το Δημόσιο και τα Ασφ. Ταμεία υπάρχει και για τους ελεύθερους επαγγελματίες, ακόμα και αν οφείλουν λιγότερα από 20χιλ, οι οποίοι τάσσονται εκτός του γενικού πεδίου εφαρμογής αυτού του Νόμου καθώς δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα. Οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες μπορούν να ρυθμίζουν τις οφειλές τους προς το Δημόσιο και τα Ασφ. Ταμεία με τις ευνοϊκές προβλέψεις αυτού του Νόμου, δηλαδή με ρυθμίσεις που θα απομειώνουν πρόστιμα και προσαυξήσεις αλλά και βασική οφειλή με δυνατότητα αποπληρωμής του υπολοίπου σε έως 120 δόσεις. Για τη ρύθμιση των οφειλών τους θα καταθέτουν αίτηση στη φορολογική διοίκηση και στα ασφαλιστικά Ταμεία στα οποία οφείλουν και θα λαμβάνουν πρόταση των Εφοριών και των Ταμείων.
- Στις διατάξεις του Νόμου προβλέπεται ρητά ότι η φορολογική διοίκηση και οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης συμμετέχουν στο μηχανισμό με σκοπό τη διαπραγμάτευση βιώσιμων λύσεων ρύθμισης, προσαρμοσμένων στις ανάγκες της επιχείρησης. Η πρωτοφανής ευελιξία του Δημοσίου και των Ασφ. Ταμείων ως πιστωτών προβλέπει δυνατότητα διαγραφής των προστίμων και των προσαυξήσεων και εκτείνεται μέχρι και τη διαγραφή βασικής οφειλής (κεφαλαίου) των απαιτήσεών τους, σε περιπτώσεις που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επιβίωση της επιχείρησης και επιμήκυνση αποπληρωμών έως 10 έτη (δηλαδή 120 δόσεις).
- Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η διενέργεια των πλειστηριασμών μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας γίνεται με στόχο την αύξηση της δημοσιότητας και της διαφάνειας. Για το σκοπό αυτό όλοι οι πλειστηριασμοί δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα www.eauction.gr, στην οποία έχει πρόσβαση οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος.

Επί του ερωτήματος σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Από τα ανωτέρω αποδεικνύεται ότι οι πολίτες με πραγματική αδυναμία εξυπηρέτησης των οφειλών τους προς Δημόσιο, Τράπεζες και λοιπούς πιστωτές, δεν έχουν λόγο ανησυχίας και πανικού, εφόσον σπεύδουν να επωφεληθούν του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και να ενταχθούν στις ευνοϊκές του ρυθμίσεις, οι οποίες σημειωτέον παρέχουν την ευρύτερη προστασία μεταξύ των ευρωπαϊκών νομοθετικών συστημάτων, με τους ευνοϊκότερους όρους και τις ελαστικότερες προϋποθέσεις.
- Με τις ήδη υλοποιηθείσες δράσεις, αλλά και τις υπό υλοποίηση βελτιωτικές παρεμβάσεις

της κυβέρνησης στο θεσμικό πλαίσιο για τα «κόκκινα δάνεια» επιδιώκεται:

- η ευρύτερη δυνατή κάλυψη όλων των κατηγοριών οφειλετών, που αδυνατούν πραγματικά να ανταποκριθούν στις σωρευμένες οικονομικές υποχρεώσεις που τους προκάλεσαν η μακροχρόνια οικονομική κρίση, η εισοδηματική συρρίκνωση και άλλες απρόβλεπτες συνθήκες
- η ιδιαίτερη έμφαση και μεγαλύτερη εύνοια στους οικονομικά αδύναμους και κοινωνικά ευάλωτους οφειλέτες, μέσα από την άμεση ενεργοποίηση του θεσμού της επιδότησης της δόσης για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας τους, την παροχή δωρεάν νομικής και οικονομικής υποστήριξης, τη λειτουργία δημόσιων κέντρων και γραφείων ενημέρωσης και υποστήριξης δανειοληπτών κ.α.
- Όσον αφορά στους στρατηγικούς κακοπληρωτές το κυβερνητικό πρόγραμμα ρύθμισης του ιδιωτικού χρέους και αντιμετώπισης των κόκκινων δανείων περιέχει ασφαλιστικές δικλίδες που τους αποκλείουν (π.χ. άρση τραπεζικού απορρήτου, έλεγχοι και διασταυρώσεις, ηλεκτρονικές πλατφόρμες διασύνδεσης δεδομένων κλπ), έτσι ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη στήριξη στους οικονομικά αδύναμους οφειλέτες, με ταυτόχρονη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και δημοσιονομικής σταθερότητας της χώρας μας. Ο ανωτέρω στόχος μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ενδελεχή και προσεκτική εξέταση κάθε περίπτωσης οφειλέτη χωριστά, με ρεαλιστική συνεκτίμηση των οικονομικών του δυνατοτήτων και των ιδιαίτερων αναγκών και εξόδων του, όπως προβλέπεται από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και όχι μιας γενικής και οριζόντιας προστατευτικής ρύθμισης που θα παρείχε "ασυλία" και στους κακόπιστους οφειλέτες, προς αποφυγή των παρωχημένων και αναποτελεσματικών πρακτικών του παρελθόντος.

